

Rapport

Rapport over een klacht over het regionale politiekorps Brabant-Noord

Datum: 16 juni 2011

Rapportnummer: 2011/182

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat twee bij naam genoemde ambtenaren (verder te noemen: X en Y) van het regionale politiekorps Brabant-Noord die op 23 januari 2009 naar hem toe waren gekomen naar aanleiding van verzoekers melding van mogelijke onraad bij een dichtbij geparkeerde geldtransportwagen:

zich onhebbelijk en escalerend hebben opgesteld;

ten onrechte geweld tegen hem en zijn echtgenote hebben aangewend;

hem na de aanhouding onnodig lang buiten de politieauto te kijk hebben gezet;

hebben geweigerd zijn horloge onder de handboeien weg te nemen.

Bevindingen en beoordeling

Algemeen

Verzoeker heeft een kantoor in een winkelcentrum in Den Bosch. Op 23 januari 2009 stond een geldtransportwagen gedurende langere tijd met draaiende motor dichtbij de voordeur van het kantoor van verzoeker. Omdat verzoeker de situatie niet vertrouwde schakelde verzoeker op een gegeven moment de politie in. De politie kwam kort daarop poolshoogte nemen en constateerde toen dat geldlopers bezig waren met het vullen van een naast het kantoor van verzoeker gelegen geldautomaat. De geldlopers lieten de politie weten dat een storing was opgetreden en dat hun werkzaamheden daardoor aanzienlijk langer duurden dan normaal. Uit veiligheidsoverwegingen konden de geldlopers echter de motor van hun auto niet uitzetten of de auto verplaatsen.

De politie heeft dit direct aan verzoeker doorgegeven en om begrip hiervoor gevraagd.

Verzoeker was teleurgesteld over het feit dat de politie er niet voor had gezorgd dat de geldlopers de motor van de geldtransportwagen hadden uitgezet. Het gesprek tussen verzoeker en de politie kreeg op enig moment een onaangename wending. De politie is uiteindelijk overgegaan tot aanhouding van verzoeker wegens belediging en wederspanningheid (zie Achtergrond onder 1a. en 1b.).

Hiervoor is verzoeker in augustus 2009 door de politierechter veroordeeld tot een voorwaardelijke geldboete.

I. Ten aanzien van de bejegening

Bevindingen

Verzoeker klaagt er over dat de politie na het gesprek met de geldlopers had laten weten geen verdere actie te zullen ondernemen. Verzoeker was hierover zeer teleurgesteld en beaamt dat hij dit ook had laten merken.

Voor verzoeker was echter daarmee de kous af en hij had de deur van zijn pand dichtgedaan ten teken dat het gesprek was beëindigd. Een van de politieambtenaren had daarop echter de deur weer geopend en had ongevraagd het kantoor betreden. Daarop was volgens verzoeker het gesprek geëscaleerd.

2. Verzoeker heeft een DVD verstrekt met daarop bewakingscamerabeelden waarop is te zien wat zich die ochtend in de centrale hal (camera 1), in het trappenhuis nabij zijn kantoor (camera 2) en het kantoor van verzoeker (camera 3) tussen 08.56 uur en 11.25 uur heeft afgespeeld. De camerabeelden zijn zonder geluid.

De Nationale ombudsman heeft uitvoerig en nauwkeurig de opnames bestudeerd.

De bijlage aan het eind van dit rapport bevat een chronologisch overzicht van de relevante beelden die op 23 januari 2009 tussen 08.56.25 uur en 11.25.24 uur zijn gemaakt met de in de kantooruimte aanwezige camera (camera 3).

De camerabeelden tonen onder meer dat de geldtransportwagen om 09.49.30 uur voor verzoekers kantoor langs komt aangereden en dat verzoeker om 10.33.20 uur in de openstaande voordeur van het kantoor op de uitkijk stond toen politieambtenaar X naar hem kwam gelopen. Tussen hen ontstond een gesprek dat ruim drie minuten duurde. Politieambtenaar X stond tijdens dit gesprek buiten de zaak met een voet op of nabij de drempel. Verzoeker stond in de deuropening en deed enkele keren een stap naar achteren of opzij. Aanvankelijk waren alleen verzoeker en politieambtenaar X in beeld, maar na twee minuten verscheen ook politieambtenaar Y in beeld. Y mengde zich niet zichtbaar in het gesprek.

Na drie minuten beëindigde verzoeker het gesprek en sloot hij de deur. Terwijl verzoeker bij de deur wegliep, bleef politieambtenaar X korte tijd buiten voor de glazen voordeur staan. Na vier seconden opende politieambtenaar X de voordeur en betrad hij het kantoor van verzoeker. Halverwege de voordeur en de deur naar een andere ruimte ontstond opnieuw een gesprek tussen verzoeker en politieambtenaar X. Tijdens dit vervolggesprek wees verzoeker met zijn arm richting de voordeur, waarna hij langs X heen stapte richting de voordeur en deze opnieuw opende. Het gesprek verplaatste zich daarna naar de voordeur. Kort daarna liep verzoeker opnieuw richting de openstaande deur aan de zijkant van het kantoor. Politieambtenaar X bleef op dat moment bij de voordeur staan terwijl hij verzoeker nakeek. Ongeveer veertig seconden na het begin van het vervolggesprek verdween verzoeker door de zijdeur richting achterkamer uit beeld. Politieambtenaar X volgde verzoeker naar de achterkamer en verdween eveneens uit beeld. Nadat politieambtenaar Y aanvankelijk zich nog korte tijd opstelde in de openstaande zijdeur,

volgde hij kort daarna verzoeker en zijn collega en verdween ook hij uit beeld. Vrijwel direct daarna liep ook de echtgenote van verzoeker naar de achterkamer en verdween ook zij uit beeld. Gedurende twintig seconden was er niemand in beeld. Na twintig seconden keerde verzoekers echtgenote terug in beeld en nam zij weer plaats aan haar bureau. Ruim vijftig seconden later verschenen achtereenvolgens ook politieambtenaar Y, verzoeker en politieambtenaar X vanuit de zijdeur opnieuw in beeld om daarna direct de zaak door de voordeur te verlaten. Verzoeker was op dat moment geboeid. Eenmaal buiten het kantoor sloegen zij meteen linksaf en verdwenen zij uit beeld.

In dit onderzoek heeft verzoeker ook meermaals te kennen gegeven dat hij geruime tijd na het voorval had vernomen dat geldlopers de motor van hun voertuig vaak uitsluitend voor hun eigen comfort - te weten het draaiende kunnen houden van de airco - laten draaien en niet uit veiligheidsoverwegingen.

3. De korpsbeheerder heeft laten weten dat politieambtenaar X de informatie die hij van de geldlopers had gekregen, op rustige wijze had doorgegeven aan verzoeker en dat zijn collega Y geen enkele reden had gehad om X te corrigeren of af te vallen. Geen van hen had zich onhebbelijk en escalerend gedragen jegens verzoeker. Dat het gesprek was uitgelopen op de aanhouding van verzoeker, kon dan ook alleen verzoeker zelf worden aangerekend, aldus de korpsbeheerder. Hij achtte verzoekers klacht op alle onderdelen niet gegrond.

4.1. De betrokken politieambtenaar X heeft laten weten dat de escalatie uitsluitend aan verzoeker moet worden geweten. In dit verband liet hij weten dat verzoeker zowel ontevreden was over de manier waarop hij en zijn collega tegen de geldlopers waren opgetreden als over het optreden van de politie in het algemeen. Toen verzoeker aan het einde van het gesprek de deur van zijn winkel sloot, had hij hem, X een "eikel" genoemd. Omdat op dat moment meerdere personen buiten de winkel getuige waren van het gesprek, besloot politieambtenaar X dat hij dit niet over zijn kant kon laten gaan. Daarop had hij de inmiddels gesloten voordeur geopend en had hij verzoeker op zijn gedrag aangesproken, aldus X.

4.2. De door betrokken ambtenaar Y afgelegde verklaring kwam in grote lijnen overeen met de verklaring van zijn collega X

Beoordeling

5. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat overheidsinstanties zich in hun bejegening van burgers hulpvaardig en correct opstellen.

Dit houdt onder meer in dat de politie zal moeten beoordelen of een door een burger signaleerd probleem vlot kan worden opgelost, en wanneer dit niet het geval is de burger op correcte wijze zal moeten laten weten waarom de politie op dat moment niet

vedergaand kan bijdragen aan het oplossen van dat probleem.

6. Verzoeker had de politie gebeld omdat een geldtransportwagen op dat moment al meer dan een half uur ogenschijnlijk onbeheerd en met draaiende motor bij zijn kantoor stond. Hij vond dit verdacht. Ook ondervond verzoeker overlast door de uitlaatgassen van deze auto.

Verzoeker heeft er juist aan gedaan om de politie in te schakelen toen hij meende dat sprake was van een verdachte situatie rond de geldtransportauto bij hem buiten zijn zaak. Daarnaast heeft de Nationale ombudsman er begrip voor dat verzoeker verlangde dat snel een eind zou komen aan de stankoverlast die hij ondervond van die geldtransportauto en ook voor verzoekers teleurstelling toen bleek dat de door hem ingeschakelde politie niet terstond een eind aan die situatie kon maken.

Het staat vast dat verzoekers teleurstelling heeft geleid tot een gedraging waarvoor hij zich voor de politierechter heeft moeten verantwoorden en waarvoor hij uiteindelijk door de politierechter ook is veroordeeld tot een voorwaardelijke geldboete.

Op grond van artikel 9:27 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) (zie Achtergrond, onder 2.) is de Nationale ombudsman gehouden de rechtsgronden waarop de uitspraak van de politierechter steunt of mede steunt in acht te nemen. Voor wat betreft dit onderzoek staat dan ook vast dat verzoeker de betrokken politieambtenaar heeft beledigd en dat derhalve de ontstane escalatie in elk geval voor een deel verzoeker moet worden aangerekend. Hoe verzoeker zich exact heeft gedragen en welke bewoordingen hij daarbij heeft geuit, kan in het midden blijven.

Hiermee staat niet zonder meer vast dat niet ook de politie voor een deel verantwoordelijk kan worden gehouden voor de escalatie die had plaatsgevonden.

7. Op grond van artikel 55, tweede lid van het Wetboek van strafvordering (Sv) (zie Achtergrond, onder 3.) was de politie gerechtigd om tegen de wil van verzoeker diens kantoor te betreden om hem aan te houden. Direct voorafgaand aan deze handeling had verzoeker immers onder het uiten van een belediging aan het adres van politieambtenaar X het gesprek met hem beëindigd en de voordeur dichtgedaan. Omdat deze belediging ten overstaan van publiek was gedaan, besloot X verzoeker aan te houden. Verzoeker kan dan ook niet worden gevolgd in zijn stelling dat de politie zonder zijn toestemming het kantoor binnenging. Door wat hieraan was voorafgegaan, was de politie bevoegd zonder de toestemming van verzoeker het kantoor te betreden.

8. De nauwkeurige en herhaalde bestudering van de overgelegde camerabeelden geven geen ondersteuning voor verzoekers stelling dat de politie zich onhebbelijk en escalierend heeft opgesteld. Gedurende de gehele periode dat politieambtenaar X in beeld was, van 10.33.20 tot 10.37.18 uur en vervolgens van 10.38.48 tot 10.38.54 uur, maakt hij een

beheerste maar wel gedecideerde indruk. Dat X op enig moment met zijn voet heeft voorkomen dat verzoeker de deur kon sluiten, is niet uit de beelden gebleken. Ook kan verzoeker niet worden gevolgd in zijn stelling dat X bij het betreden van het kantoor naar binnen zou zijn gestormd.

Ook politieambtenaar Y, die zich in het algemeen afzijdig hield en zijn collega X het woord liet doen, komt op de beelden beheerst over.

De Nationale ombudsman acht het niet aannemelijk dat de rustige lichaamshouding van de beide politieambtenaren gepaard zou zijn gegaan met onhebbelijke en escalerende uitlatingen.

9. Voor wat betreft verzoeker stelling dat de geldlopers de motor van hun voertuig uitsluitend voor hun eigen comfort hebben laten draaien en niet uit veiligheidsoverwegingen, merkt de Nationale ombudsman het volgende op. Voor zover dit al juist is, staat daarmee niet vast dat de betrokken politieambtenaren hiervan op de hoogte waren of hadden behoren te zijn. De Nationale ombudsman heeft geen reden om aan te nemen dat de betrokken politieambtenaren verzoeker bewust en opzettelijk onjuist hebben geïnformeerd over de reden om de motor van de geldtransportwagen draaiende te houden.

10. De Nationale ombudsman komt op basis van het door verzoeker, de korpsbeheerder en de betrokken ambtenaren aangevoerde tot het oordeel dat de twee politieambtenaren met wie verzoeker te maken kreeg, in hun bejegening van verzoeker geen grenzen hebben overschreden.

De politie heeft niet gehandeld in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is dan ook behoorlijk.

II. Ten aanzien van de geweldsaanwending

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er ook over dat de politie ten onrechte geweld tegen hem en zijn echtgenote heeft aangewend en daarbij bovendien grenzen zou hebben overschreden.

2. Verzoeker laat in dit verband weten dat hij op enig moment het gesprek met de politie als beëindigd had beschouwd en de voordeur van zijn kantoor daarom had gesloten. De politie had daarop de deur weer geopend en had ongevraagd zijn zaak weer betreden. Daarna had de politie hem, buiten het zicht van de bewakingscamera, aangehouden. Hierbij was volgens verzoeker sprake geweest van buitensporig geweld doordat zijn armen zodanig op zijn rug waren gedraaid dat deze bijna uit de kom waren gegaan en doordat zijn keel was dichtgeknepen. Verzoeker heeft hierdoor een nekblessure opgelopen. Toen

zijn eveneens in de zaak aanwezige echtgenote hem te hulp was geschoten, had de politie door haar te schoppen ook tegen haar - buitensporig - geweld gebruikt, aldus verzoeker.

3. De korpsbeheerder en de betrokken ambtenaren hebben hierover te kennen gegeven dat verzoeker was aangehouden vanwege zijn beledigende opmerking over de politie en dat hij zich vervolgens had getracht zich aan zijn aanhouding te onttrekken door een achterkamer in te lopen en de deur daarvan te sluiten.

Het tegen zijn echtgenote gebruikte geweld, had er slechts uit bestaan dat politieambtenaar X haar met een voet opzij had geschoven toen zij bij het te hulp komen van verzoeker op de andere voet van X was gaan staan. Hierbij had X haar ook een lichte duw gegeven.

Beoordeling

4. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten worden gerespecteerd. Het recht op onaantastbaarheid van het lichaam is een grondrecht dat door de Grondwet wordt beschermd (zie Achtergrond, onder 4.). Het gebruik van fysiek geweld tegen personen betekent een inbreuk op dit grondrecht; dit mag alleen wanneer daarvoor een wettelijke grondslag bestaat.

5. Op grond van artikel 8, lid 1 en lid 5, van de Politiewet 1993 is de politie bevoegd om bij de rechtmatige uitvoering van zijn werkzaamheden - proportioneel - geweld aan te wenden als het daarmee beoogde doel dit rechtvaardigt en het doel niet op een andere wijze kan worden bereikt (zie Achtergrond, onder 5.).

6. De politie had verzoeker aangehouden voor belediging van een ambtenaar gedurende of ter zake van de rechtmatige uitoefening van zijn bediening. Vanaf het moment dat verzoeker was aangehouden stond het hem niet langer vrij om zich te verwijderen. Verzoeker deed dit echter wel. De politieambtenaren X en Y zijn daarop achter hem aangelopen en hebben hem vastgepakt. Omdat verzoeker zich trachtte los te rukken, is de politie vervolgens overgegaan tot het aanwenden van geweld. Het doel hiervan was om een einde te maken aan het verzet van verzoeker tegen zijn aanhouding. Het is aannemelijk dat dit doel in dit geval niet op een andere manier kan worden bereikt dan door aanwending van enig geweld. De politierechter heeft verzoeker voor de belediging later bestraft met een voorwaardelijke geldboete.

7. Nu vaststaat dat de politie bevoegd was om in dit geval geweld aan te wenden, moet de vraag worden beantwoord of het gebruikte geweld voldeed aan de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit als bedoeld in artikel 8, lid 1 en lid 5 van de Politiewet.

Verzoeker heeft bij herhaling te kennen gegeven dat de politie bij het aanwenden van geweld bij de aanhouding buitensporig te werk is gegaan. Verzoeker zou hierdoor

aanzienlijke blessures en verwondingen hebben opgelopen. Van de zijde van de politie is hiertegenover gesteld dat van buitensporigheid geen sprake is geweest.

In het algemeen onthoudt de Nationale ombudsman zich van het geven van een oordeel over (een onderdeel van) een klacht, als de lezing van verzoeker (op dat punt) lijnrecht staat tegenover de lezing van de betrokken ambtenaren.

Anders is het echter indien er sprake is van omstandigheden op grond waarvan aan de ene lezing meer betekenis moet worden gehecht dan aan de andere lezing. Die situatie doet zich hier voor.

De geweldsaanwending tegen verzoeker vond plaats buiten het zicht van de camera's. Dat geldt echter niet voor de manier waarop verzoeker na de aanhouding vanuit de achterraimte door de politie werd weggeleid richting de uitgang van het kantoor. De manier waarop verzoeker zich op dat moment bewoog en gedroeg, maakt niet aannemelijk dat hij enkele ogenblikken eerder slachtoffer zou zijn geweest van buitensporig geweld. De bedaarde manier waarop verzoeker zich door de politie liet wegvoeren valt niet te rijmen met de volgens verzoeker buitensporige behandeling die hem enkele ogenblikken daarvoor zou zijn overkomen. Het moet er dan ook voor worden gehouden dat de politie bij het aanwenden van geweld tegen verzoeker geen grenzen heeft overschreden.

Over het tegen verzoekers echtgenote aangewende geweld, merkt de Nationale ombudsman het volgende op. De lezing van de beide politieambtenaren hierover is geloofwaardig. De kalme manier waarop verzoekers echtgenote na twintig seconden uit

beeld te zijn geweest in beeld terugkeerde en haar passieve houding tijdens het wegvoeren van haar echtgenoot korte tijd later wijst er niet op dat ook zij even daarvoor slachtoffer zou zijn geweest van buitensporige geweldsaanwending door de politie. Het is dan ook niet aannemelijk dat bij de geweldaanwending tegen de echtgenote van verzoeker grenzen zijn overschreden.

De Nationale ombudsman komt dan ook tot het oordeel dat de politie verzoekers grondrecht van onaantastbaarheid van het lichaam voldoende heeft gerespecteerd. Ditzelfde geldt ten aanzien van verzoekers echtgenote.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

III. Ten aanzien van het overbrengen naar de auto

Bevindingen

1. Verder klaagt verzoeker er over dat de politie hem na de aanhouding met opzet onnodig lang buiten de politieauto te kijk heeft gezet tegenover het toegestroomde publiek. Verzoeker verwees in dit verband naar beelden van de bewakingscamera.

2. De korpsbeheerder liet op dit onderdeel van de klacht weten dat hem niet was gebleken dat verzoeker onnodig lang buiten de politieauto had moeten wachten voordat hij mocht instappen.

3. Volgens betrokken ambtenaar X was het plaatsen van verzoeker in de politieauto probleemloos en ononderbroken verlopen mede doordat hij de auto al van afstand met behulp van de afstandsbediening had kunnen ontgrendelen. Ook politieambtenaar Y liet weten dat het overbrengen naar en het plaatsen in de gereedstaande politieauto vlot was verlopen.

Beoordeling

4. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Dit houdt onder meer in dat de politie een verdachte niet nodeloos lang tentoonstelt aan omstanders.

5. Allereerst moet worden opgemerkt dat op de overgelegde camerabeelden de auto waarin verzoeker werd geplaatst niet kon worden waargenomen. Dat geldt dus ook voor het instappen van verzoeker in die auto. Ook op dit onderdeel doet zich daardoor de situatie voor dat de lezing van verzoeker op dit punt lijnrecht staat tegenover de lezing van de politie.

De Nationale ombudsman acht de door de politie gegeven lezing echter meer geloofwaardig dan de lezing van verzoeker. Immers niet is gebleken dat de politie hierbij trager dan noodzakelijk heeft gehandeld.

De Nationale ombudsman heeft er begrip voor dat verzoeker het geboeid en wel onder politiebegeleiding overbrengen naar de surveillanceauto als beschamend heeft ervaren. Ook is voorstelbaar dat een en ander in de beleving van verzoeker onnodig veel tijd in beslag nam.

Een dergelijke behandeling is echter min of meer inherent aan het aangehouden zijn door de politie. Dat de politie bij het overbrengen naar en plaatsen in de surveillanceauto onvoldoende professioneel zou hebben gehandeld, is echter niet gebleken.

Ook op dit onderdeel is de onderzochte gedraging behoorlijk

IV. Ten aanzien van de handboeien

Bevindingen

1. Tenslotte klaagt verzoeker er over dat de politie uitdrukkelijk heeft geweigerd zijn horloge onder de handboeien weg te nemen toen hij daar om vroeg.
2. De korpsbeheerder heeft op dit onderdeel aangevoerd dat verzoeker hierover niet eerder heeft geklaagd. Om die reden onthield hij zich van een oordeel over dit onderdeel van de klacht.
3. Betrokken politieambtenaar Y heeft verklaard dat hij bij tijdens het overbrengen van verzoeker naar het politiebureau naast verzoeker op de achterank had gezeten en dat hij had gezien dat verzoekers horloge inderdaad klem zat tussen verzoekers pols en de handboei. Toen verzoeker daarom vroeg, heeft Y zonder al te veel moeite en zonder de handboei te hoeven los- of lossen maken, het horloge onder de handboei weggenomen. Hij had daarna het horloge in de borstzak van het shirt van verzoeker gedaan, aldus Y.
4. Verzoeker heeft deze gang van zaken uitdrukkelijk ontkend. Verzoeker verwees in dit verband naar de door hem overgelegde doktersverklaring waarin sprake was van een bloeditstorting van ongeveer tien bij tien centimeter aan de linker onderarm van verzoeker.

Beoordeling

5. Het vereiste van bijzondere zorg houdt in dat overheidsinstanties aan personen die onder hun hoede zijn geplaatst de zorg verlenen waarvoor deze personen, vanwege die afhankelijke positie, op die overheidsinstanties zijn aangewezen.
6. Ook op dit onderdeel staan de verklaring van verzoeker en van de in dit geval meest betrokken politieambtenaar Y lijnrecht tegenover elkaar. Er doen zich echter ook hier omstandigheden voor op grond waarvan aan de ene lezing meer betekenis moet worden gehecht dan aan de andere lezing.

Op grond van de door verzoeker overgelegde verklaring van zijn huisarts is het aannemelijk dat de door de arts op verzoekers linkeronderarm geconstateerde bloeditstorting is veroorzaakt door het beetpakken door een agent en niet door het beknelde zitten van het horloge. Het is aannemelijk dat de arts bij een verwonding aan de pols van verzoeker specifiek zou hebben vermeld dat hij een verwonding aan de pols had waargenomen en niet slechts aan de onderarm. Ook de omvang van de bloeditstorting, tien bij tien centimeter, maakt het niet aannemelijk dat deze zou zijn veroorzaakt door de druk van een horloge in de huid.

7. Het moet er dan ook voor worden gehouden dat de door de arts geconstateerde bloeditstorting is veroorzaakt door het beetpakken van verzoeker door de politie en niet door het beknelde zitten van zijn horloge onder een handboei. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat de politie niet heeft gehandeld in strijd met het vereiste van

bijzondere zorg.

Ook op dit onderdeel is de gedraging behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Brabant-Noord, is zowel ten aanzien van de bejegening, de geweldsaanwending, de overbrenging naar de politieauto als ten aanzien van de handboeien niet gegrond.

Onderzoek

Op 18 januari 2010 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Brabant-Noord.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de korpsbeheerder van het regionale politiekorps Brabant-Noord (de burgemeester van 's-Hertogenbosch), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder van het regionale politiekorps Brabant-Noord verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te 's-Hertogenbosch over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was.

Tijdens het onderzoek werd ook een betrokken politieambtenaar telefonisch gehoord. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

INFORMATIEOVERZICHT

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

1. Verzoekschrift van 18 januari 2010.
2. Aanvulling daarop van 3 februari 2010, met bijlagen.
3. Reactie van de beheerder van het regionale politiekorps Brabant-Noord van 28 juni 2010, met bijlagen.
3. Reactie van verzoeker van 16 augustus 2010.
4. Verklaring van betrokken politieambtenaar X van 27 augustus 2010.
5. Nadere reactie van verzoeker van 18 oktober 2010.
6. Een op 9 november 2010 door verzoeker overgelegde DVD, met beelden door een bewakingscamera opgenomen in en nabij het kantoor van verzoeker.
7. Verklaring van betrokken politieambtenaar Y van 5 januari 2011, met een aanvulling hierop op 13 januari 2011.
8. Nadere reactie van verzoeker van 12 februari 2011.

Achtergrond

1. Artikelen 180 en 267 Wetboek van strafrecht (Sr)

A. Artikel 180

Hij die zich met geweld of bedreiging met geweld verzet tegen een ambtenaar werkzaam in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening, of tegen personen die hem daarbij krachtens wettelijke verplichting of op zijn verzoek bijstand verlenen, wordt als schuldig aan wederspansnigheid gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie.

B. Artikel 267

De in de voorgaande artikelen van deze titel bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd, indien de belediging wordt aangedaan aan:

1. het openbaar gezag, een openbaar lichaam of een openbare instelling;
2. een ambtenaar gedurende of ter zake van de rechtmatige uitoefening van zijn bediening;
3. het hoofd of een lid van de regering van een bevriende staat.

2. Artikel 9:27 Algemene wet bestuursrecht (Awb)

1. De ombudsman beoordeelt of het bestuursorgaan zich in de door hem onderzochte aangelegenheid al dan niet behoorlijk heeft gedragen.
2. Indien ten aanzien van de gedraging waarop het onderzoek van de ombudsman betrekking heeft door een rechterlijke instantie uitspraak is gedaan, neemt de ombudsman de rechtsgronden in acht waarop die uitspraak steunt of mede steunt.
3. De ombudsman kan naar aanleiding van het door hem verrichte onderzoek aan het bestuursorgaan aanbevelingen doen

3. Artikel 55, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering (Sv)

Zowel in het geval van ontdekking op heterdaad als buiten dat geval kan iedere opsporingsambtenaar, ter aanhouding van een verdachte, elke plaats betreden.

4. Artikel 11 van de Grondwet

Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam

5. Artikel 8, eerste en vijfde lid, van de Politiewet 1993

1. De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak is bevoegd in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening geweld te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt. Aan het gebruik van geweld gaat zo mogelijk een waarschuwing vooraf.

(...)

5. De uitoefening van de bevoegdheden , bedoeld in het eerste tot en met vierde lid, dient in verhouding tot het beoogde doel redelijk en gematigd te zijn.

BIJLAGE

Start weergave van de opname 08.56.25 uur

(...)

09.49.30 Geldwagen rijdt voorlangs van links naar rechts, winkel deur is gesloten.

09.59.53 Verzoeker betreedt de zaak door de voordeur.

10.18.28 Verzoeker gaat naar buiten en slaat rechtsaf in de richting van de geldwagen. Voordeur blijft geopend.

10.18.57 Verzoeker komt weer binnen en sluit deur achter zich

10.19.58 Verzoeker loopt weer naar de deur en kijkt naar buien. Deur zit dicht.

10.21.24 Verzoeker gaat weer naar buiten en loopt opnieuw naar rechts.

10.22.03 Verzoekers echtgenote volgt.

10.22.13 Beiden keren terug. De voordeur wordt weer gesloten.

10.23.02 Verzoeker loopt opnieuw naar de voordeur, kijkt naar buiten en loopt dan terug naar het bureau en blijft in beeld..

10.24.07 Verzoeker loopt weer naar de voordeur en daarna terug naar de zijdeur en blijft in beeld.

10.25.05 Verzoeker loopt opnieuw naar de voordeur en daarna terug naar de zijdeur en blijft in beeld.

10.26.23 Verzoeker en zijn echtgenote lopen opnieuw naar de voordeur, kijken naar buiten en lopen terug en verdwijnen uit beeld door de zijdeur.

10.28.53 Verzoekers echtgenote loopt vanaf bureau naar voordeur en kijkt naar buiten.

10.30.31 Idem.

10.30.37 Verzoeker gaat opnieuw naar voordeur en staat tot 10.33.18 op de uitkijk in openstaande deur.

10.33.20 Verzoeker staat in de open voordeur op de uitkijk. Politieambtenaar X verschijnt vanaf rechts in beeld. Ontstaat gesprek tussen verzoeker en X Verzoeker staat binnen in het kantoor. X staat buiten voor de geopende deur. Verzoeker doet enkele keren een stap naar achteren of opzij en keert dan weer terug naar uitgangspositie. X blijft buiten voor de drempel staan.

Politieambtenaar Y komt aan lopen en sluit aan. Blijft buiten staan.

Verzoeker sluit de voordeur.

10.36.36 Voordeur geheel gesloten. X Blijft voor de deur staan (zichtbaar door glas)

10.36.37 Verzoeker loopt weg bij gesloten deur. X opent de deur en stapt naar binnen.

10.36.39 Y volgt naar binnen. X is inmiddels halverwege tussen voordeur en zijdeur in gesprek met verzoeker. Verzoeker staat half afgekeerd van X

10.36.41 Y sluit aan. Gesprek tussen X en verzoeker.

10.36.48 Verzoeker wijst richting voordeur.

10.36.57 Verzoeker stapt langs X naar de voordeur.

10.36.59 Verzoeker opent de voordeur.

10.37.03 Gesprek gaat door in openstaande deur. Y staat afzijdig.

10.37.14 Verzoeker loopt richting de openstaande deur van de achterkamer. X Blijft bij voordeur staan en kijkt verzoeker na.

10.37.16 Verzoeker verdwijnt door zijdeur uit beeld naar de achterkamer.

10.37.17 X Loopt achter hem aan.

10.37.18 Ook X verdwijnt via zijdeur uit beeld. Y Volgt.

10.37.20 Verzoeker en X zijn uit beeld in achterkamer. Y staat in deuropening en kijkt toe.

10.37.21 Ook Y is nu uit beeld. Alleen echtgenote van verzoeker is nog in beeld, gezeten aan haar bureau. Zij kijkt toe.

10.37.22. Ook zij loopt naar de achterkamer en verdwijnt uit beeld.

10.37.36 Niemand in beeld.

10.37.56 Verzoekers echtgenote keert terug in beeld en gaat weer aan het bureau zitten.

10.38.47 Y keert terug in beeld.

10.38.48 Verzoeker en X keren terug uit achterkamer. Verzoeker voorop.

10.38.49-52 Y , Verzoeker en X lopen richting voordeur.

10.38.54 Y, Verzoeker en X verlaten het pand door de voordeur. Slaan buiten direct linksaf en verdwijnen uit beeld.

10.39.19 Y, Verzoeker en X zijn weg. Verzoekers echtgenote zit tot 10.44.35 aan het bureau.

10.44.36 Verzoekers echtgenote staat op en loopt naar voordeur.

10.44.40 Verzoekers echtgenote kijkt naar buiten en keert terug naar bureau.

10.44.56 Verzoekers echtgenote gaat weer naar voordeur en plakt iets buiten op het raam.

10.45.10 Verzoekers echtgenote sluit voordeur (met enige heftigheid)

10.49.06 Geldtransportwagen rijdt achterwaarts voorlangs maar blijft voor de deur stilstaan. Verzoekers echtgenote opent de voordeur en kijkt toe (lijkt iets te zeggen tegen iemand buiten)

10.49.24 Verzoekers echtgenote sluit de deur en gaat weer aan het bureau zitten.

10.54.56 Geldtransportwagen verdwijnt achteruit rijdend uit beeld. Verzoekers echtgenote werkt aan bureau

11.17.08 Verzoekers echtgenote komt vanuit achterkamer met jas aan en schoudertas en verlaat het pand.

(...)

Einde weergave van de opname 11.25.24 uur

4

2010.00624

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

de Nationale ombudsman